

Viraston antamat lausunnot ajalla 18.11.2019 - 13.1.2020

46/10.02.00/2019, 171/03.00.00/2019

MH § 14

1) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja suunnittelija Sanna Nikola-Määttä ovat 20.11.2019 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO TOIMINNAN LAAJENNUS MAJASAAREN JÄTEKESKUKSEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Kainuun ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Majasaaren jätekeskuksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus). Kainuun jätehuollon kuntayhtymä (Ekokymppi) suunnittelee Kajaanissa sijaitsevan Majasaaren jätekeskuksen laajentamista. Jätekeskus sijaitsee noin 9 km etäisyydellä Kajaanin keskustasta lounaaseen. Laajennuksen myötä vastaanotettavien vaarallisten jätteiden vastaanotto- ja käsittelymäärä kasvaa ja määriä on tarkennettu ympäristövaikutusten arviointiohjelman jälkeen. Hankkeessa jätteitä varastoidaan ja käsitellään alueella 45 000 t/v, mikä on lisäystä nykyisiin jättemääriin (YVA-ohjelma 40 000 t/v). Polttolaitoksen kapasiteetti on 26 000 t/v, mikä on suurempi kuin ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitettiin (YVA-ohjelma 13 000 t/v). Suunniteltuja toimintoja ovat jätteiden vastaanotto ja käsittely, kentällä tapahtuvat mekaaniset käsittelytoiminnot, vaarallisten jätteiden loppusijoitusalueen perustaminen ja jätteenpolttolaitoksen perustaminen. Jätteenpolttolaitos käyttää polttoaineena sekä tavanomaista että vaarallista jätettä.

YVA-menettelyn tarkoituksena on vähentää hankkeen haitallisia vaikutuksia, edistää kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja lisätä tietoa päätöksenteon tueksi.

Arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkastellaan ns. 0 vaihtoehto, jossa hanketta ei toteuteta ja kaksi toteuttamisvaihtoehtoa VE1 ja VE2.

VE0

Hanketta ei toteuteta, jätekeskukselle ei tule uutta toimintaa. Nykyinen toiminta jatkuu ja suunniteltu laajennusalue voidaan ottaa käyttöön nykyisten lupien mukaisesti.

VE1

Majasaaren jätekeskusta laajennetaan rakentamalla vaarallisten jätteiden loppusijoitusalue ja käsittelykenttä. Loppusijoitusalue sijoittuu jätekeskuksen yhteyteen alueen länsiosiin ja laajennusalueen tarve on 2 ha. Lisäksi jätekeskuksen alueelle rakennetaan pinta-alaltaan 2 hehtaarin vaarallisten jätteiden käsittelykenttä. Vastaanotettavien jätteiden määrä kasvaa noin 45 000 t/v.

VE2

Majasaaren jätekeskuksen yhteyteen (VE2a) tai viereisen Kajaanin Romu Oy:n käsittelylaitokselle (VE2b) sijoitetaan kapasiteetiltaan 26 000 t/v oleva jätteenpolttolaitos. Tarkastelussa pyritään huomioimaan jätteenpolttolaitoksen toteutuminen pienemmällä kapasiteetilla.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus

YVA-selostuksessa on esitetty kattavasti hankkeen ympäristövaikutukset. Hankkeen eri toteutusvaihtoehtojen vaikutukset painottuvat lähi-alueille ja toteuttamisvaihtoehtojen välillä erot ovat vähäiset. Molempien vaihtoehtojen toteutuessa ei havaittu juurikaan sellaisia yhteisvaikutuksia, mikä vaikuttaisi yhtäaikaiseen toteuttamiskelpoisuuteen. Liikenneturvallisuuden osalta on arvioitu, että vaihtoehdon VE1 toiminnan tuottama liikennemäärä on suurempi kuin vaihtoehdossa VE2, mutta kuitenkin pieni nykyiseen liikennemäärään verrattuna. Liikennevaikutuksen merkittävyys VE1:ssä arvioidaan vähäisiksi kielteisiksi kun taas VE2:ssa ei tapahdu merkittävää muutosta nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Molempien hankevaihtoehtojen (VE1 ja VE2) toteutuessa yhteisvaikutukset liikenteeseen arvioidaan vähäisiksi kielteisiksi. Kainuun liitto katsoo, että YVA-selostuksessa on huomioitu riittävällä tarkkuudella myös vaihtoehtojen VE1 ja VE2 yhtäaikainen toteuttaminen.

Kaavoitukseen liittyen Kainuun liitto tarkentaa, että voimassa olevassa Kainuun Maakuntakaava 2020:ssa Majasaaren jätekeskus on kohde-merkinnällä ej, jolle on annettu suunnittelumääräys. Kainuun liitto pyytää huomioimaan, että kokonaismaakuntakaavan tarkistaminen on käynnissä ja siihen liittyvä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on tarkistettu myös 6.5.2019. Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 ehdotuksesta pyydettiin lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä 20.6. - 30.8.2019 ennen kuin se asetettiin julkisesti nähtäville 16.10. - 18.11.2019. Vaihemaakuntakaava 2030 ehdotuksessa jätteenkäsittelyaluetta koskeva merkintä on esitetty aluevarauksena EJ. Jätteenkäsittelyaluetta koskevaan suunnittelumääräykseen ei ole esitetty muutoksia. Myös aluetta koskeva MRL 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus säilyy. Kainuun liitto pyytää myös huomioimaan, että Tuulivoimamaakuntakaava on hyväksytty 31.1.2017 ja kaava tuli lainvoimaiseksi Korkeimman hallinto-oikeuden 21.5.2019 tekemällä päätöksellä.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta."

2) Kainuun liiton alueidenkäyttö on 21.11.2019 antanut seuraavan sisältöiset kommentit Ympäristöministeriön kyselyyn koskien alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää koskevista alustavista pykäläluonnoksista ja niiden perusteluista:

"KOMMENTTI ALUEIDENKÄYTÖN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVISTA ALUSTAVISTA PYKÄLÄLUONNOKSISTA JA NIIDEN PERUSTELUISTA

Ympäristöministeriö on pyytänyt mm. Kainuun liiton kommenttia alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää koskevista alustavista pykäläluonnoksista ja niiden perusteluista.

Ympäristöministeriö käynnisti maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen keväällä 2018. Kokonaisuudistuksen valmistelua varten asetettiin työryhmä, parlamentaarinen seurantaryhmä ja sidosryhmäfoorumi. Työryhmän alaisuudessa toimii lisäksi kuusi valmistelujaostoa.

Pykäläluonnokset on valmisteltu virkamiestyönä ympäristöministeriössä. Työryhmässä tai parlamentaarisessa seurantaryhmässä ei ole vielä tehty pykäläluonnoksia koskevia linjauksia eli kyseessä ei ole pohjaehdotus. Pykäläluonnoksista saatuja kommentteja on tarkoitus käyttää alueidenkäytön jaostossa ja työryhmässä tehtävän jatkovalmistelun tukena. Pykäläluonnokset koskevat vain alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niihin ei sisälly esimerkiksi rakentamisen lupajärjestelmää tai kaavojen toteuttamista koskevia pykäläiä.

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä koostuisi maakuntakaavasta, vapaaehtoisesta kaupunkiseutukaavasta ja kuntakaavasta valtakunnallisessa kaavatietomallissa, jolla parannettaisiin tiedon laatua ja hallittavuutta sekä pystyttäisiin palvelemaan asiakkaita paremmin.

Kommentit yleisiä säännöksiä koskeviin pykäliin

Nyt ilmastoasiat ovat lain tasolla omassa pykälässään, valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa ja maakuntakaavan laadullisissa vaatimuksissa, mutta eivät enää kaupunkiseutukaavan tai kuntakaavan laadullisissa vaatimuksissa. Toisaalta perusteluissa ne on nostettu esiin myös kaupunkiseutu- ja kuntakaavoituksen yhteydessä. Miten ne välittyvät kaupunkiseutu- ja kuntakaavoitukseen, jos maakuntakaavoituksella on ohjausvaikutuksia kuntakaavoitukseen ainoastaan liikenne- ja viherverkon osalta?

Kommentit valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeviin pykäliin

Lain perusteluissa tulisi korostaa, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tulisi olla luonteeltaan niukkoja, eivätkä ne saisi olla päällekkäisiä eri kaavatasoille säädettyjen laadullisten vaatimusten kanssa.

Kommentit maakuntakaavoitusta koskeviin pykäliin

Maakuntakaavan tarve. Maakuntakaavan tarkoituksena on osoittaa maakunnan tavoiteltu pitkän aikavälin kehitys ja luoda edellytykset merkittävien ympäristö- ja liikennevaikutuksia aiheuttavien alueiden, väylien ja kohteiden sekä palveluverkoston kestäväälle kehittämiselle. Maakuntakaavoitusta tarvitaan edistämään Suomen tasa-arvoista kehittymistä ja yhteensovittamaan alueidenkäytön tavoitteita niin valtakunnalliselta tasolta maakunnalliselle ja seudulliselle tasolle sekä myös viereisten maakuntien välillä. Maakuntakaavoitus välittää näitä tavoitteita paikalliselle tasolle, kuntakaavoitukseen.

Maakuntakaavan sisältö. Maakuntakaavat 18 maakunnan alueella kattavat koko maan ja yhteensovittavat eri tarpeita resurssitehokkaasti. Tärkeitä yhteen sovitettavia teemoja ovat mm. elinkeinoelämän toimintaedellytykset, liikennejärjestelmä, matkailu- ja virkistys, luonnonsuojelu ja luonnonvarojen kestävä käyttö, kulttuuriympäristö ja maisema, puolustusvoimien tarpeet ja uusiutuva energia. Kommentoitavassa luonnoksessa todetaan, että maakuntakaavassa esitettäisiin jatkossa ainoastaan 1. aluerakenne, 2. liikennejärjestelmä- ja verkko, infrastruktuuri sekä 3. viherrakenne, joista kohdat 2 ja 3 olisivat oikeusvaikutteisia maakuntakaavan teemoja. Kainuun liitto toteaa, että luonnos on maakuntakaavan teemojen osalta liian suppea. Aluerakenne, puolustusvoimien tarpeet, elinkeinoelämän toimintaedellytykset, luonnonvarojen kestävä käyttö, maisemat ja kulttuuriympäristö tulee olla myös maakuntakaavassa oikeusvaikutteisina teemoina.

Maakuntakaavan oikeusvaikutukset. Maakuntakaavoitusta on tarkoituksenmukaista kehittää nykyistä nopeammaksi ja sujuvammaksi, elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä hyvin edistäväksi, vaikuttavammaksi strategiseksi kokonaisuudeksi. Lisäksi eri kaavatasojen tehtäviä ja työnjakoa on hyvä selkeyttää. Maakuntakaavan oikeusvaikutteisuuden rajaaminen vain liikennejärjestelmään, infrastruktuuriin ja viherrakenteeseen ei selkeytä kaavatasojen tehtäviä ja työnjakoa, vaan se on ristiriitainen luonnokseen kirjattujen maakuntakaavan laadullisten tavoitteiden kanssa. Alue- ja yhdyskuntarakennetta ei voida käsitellä toisistaan eikä aluerakenteen osista erilaisilla oikeusvaikutuksilla. Aluerakenne muodostuu toiminnallisista yksiköistä (taajamat/keskusverkko, taajamien ulkopuoliset toiminnalliset keskittymät kuten kaivokset, teollisuuslaitokset, tuulivoimalat, suuret maatilayksiköt) ja niiden välisestä infrastruktuurista.

Haja-asuttujen alueiden suunnittelu. Maakuntakaavassa tehtävillä selkeillä ja perustelluilla valinnoilla voidaan sovittaa yhteen valtakunnallisia, maakunnallisia, seudullisia ja paikallisia tarpeita ja samalla estää epätarkoituksenmukainen osaoptimointi. Maankäyttö- ja rakennuslaki kytkeytyy moniin muihin lakeihin, joissa edellytetään erityislainsäädännön mukaisen suunnittelun etenemiselle oikeusvaikutteista kaavaa, usein maakuntakaavaa. Kaikilla kunnilla ei ole nyt eikä tulevaisuudessa resursseja kattavaan yleiskaavoitukseen. Näissä kunnissa hyödynnetään maakuntatason suunnittelua ja selvityksiä. Mikäli maakuntakaava on vailla oikeusvaikutuksia, valtaosa taajamien ulkopuolisia alueita jää ilman maankäytön suunnitelmallista selkärankaa. Kaupunkiseutujen kaava-alueiden ulkopuolella on merkittäviä hankkeita ja kaavoituksella ratkaistavia kysymyksiä. Ilman maakuntakaavaa ei ole osallistumisen ja oikeusvaikutusten kannalta riittävää välinettä niiden eteenpäin viemiseen. Jos lainsäädännöllä rajataan maakuntakaavan oikeusvaikutukset vain joihinkin teemoihin, halvaannuttaisi se toteutuessaan mahdollisuuden ratkoa joustavasti usein nopeastikin eteen tulevia seudullisia maankäyttökysymyksiä, esimerkiksi biotuotetehdas ja tuulivoiman tuotanto.

Tuulivoima. Maakuntakaavoituksen tehtävä on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen. Tuulivoimarakentamisen keskittäminen maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoima-alueille edistää tuulivoimatuotannon ja muun alueiden käytön yhteensovittamista sekä vähentää tuulivoimarakentamisen ympäristövaikutuksia. Tuulivoimatuotannolla on mer-

kittäviä positiivisia vaikutuksia aluetalouteen sekä ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta. Tuulivoima-alan nopea kehittyminen ja laaja-alaisuus on asettanut erityisiä haasteita tuotannon suunnitelmalliselle sijoittamiselle ja yhteensovittamiselle muiden maankäyttöön liittyvien intressien kanssa. Eteneminen hankekaavoituksen kautta ilman alueellista kokonaissuunnitelmaa ja reunaehtojen määrittelyä voi johtaa ihmisten elinympäristön, luonnonympäristön ja muiden toimintojen kannalta ei-toivottuun lopputulokseen. Tuulivoimatuotannon kestävyttä ja eri näkökulmien yhteensovittamista voidaan edistää parhaiten kokonaisvaltaisen ja kuntarajat ylittävän alueellisen tarkastelun pohjalta. Oikeusvaikutteinen maakuntakaava on osoittautunut tässä suhteessa välttämättömäksi työkaluksi, jolla voidaan ohjata kokonaisuutta ja ratkaista vaikeita yhteensovittamiskysymyksiä sekä muun muassa varmistaa valtakunnallisten maankäyttöä ja ympäristöä koskevien tavoitteiden riittävä huomioon ottaminen. Oikeusvaikutteinen maakuntakaava on välttämätön edellytys myös kaavan tulkinnan näkökulmasta, kun ohjataan hankkeiden ja tuulivoimaloiden sijoittumista hankekehityksen aikana. Ilman oikeusvaikutusta ei saada aikaan toimijoiden sitoutumista aluevarauksiin ja liityntäyh-teyksiin.

Suot ja turvemaa. Soiden ja turvemaiden teollinen käyttö aiheuttaa monenlaisia ympäristövaikutuksia, jotka eivät kohdistu pelkästään lähiympäristöön, vaan vaikutukset koskevat koko valuma-aluetta. Keskeistä soiden käytössä on hallita vesistövaikutukset valuma-aluekohtaisesti. Haittojen vähentämisessä parhaalla käyttökelpoisilla tekniikoilla on tärkeä merkitys, mutta keskeistä on sijoittelun optimointi. Teollista toimintaa ohjataan lupamenettelyin, mutta sijainninhjausta, ylikunnallisten ja valuma-aluetta koskevien vaikutusten minimointia sekä kokonaisvaltaista tarkastelua voidaan sujuvimmin hoitaa laaja-alaisella ja yleispiirteisellä maakuntakaavoituksella. Suoalueille ei ole oletettavissa muuta oikeusvaikutteista kaavoitusta / maankäytön suunnittelua. Maakuntakaava on toimiva työkalu, kun ratkaistaan soiden ja suoluonnon sekä turvemaiden monipuolista ja kestäväää käyttöä sekä sovitetaan yhteen soiden ja turvemaiden eri käyttötärpeita. Pelkkä viherrakenteen tai pienen maantieteellisen alueen tarkastelu ei siis riitä.

Kaivosalueet. Kaivostoiminta on alueellisesti laajaa ja sen vaikutukset ulottuvat yli kunta- ja maakuntarajojen. Maakuntakaava on jo mittakaa-valtaan luontevin kaavataso tarkastella kaivostoiminnasta aiheutuvia liikennejärjestelmän, liikenteen ja muun infrastruktuurin tarpeita ja linjauksia sekä alue- ja yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvia muutostarpeita, kuten asumisen ja palveluiden vaihtoehtoisia järjestelyjä ja niiden vaikutuksia. Maakuntakaavatasolla yhteensovittamista eri maankäyttöintressien kesken voidaan käsitellä vuorovaikutteisesti ja laajoina kokonaisuuksina. Tämä selkeyttää luonnonsuojelun, maiseman ja kulttuuriperinnön, ekosysteemien sekä muiden elinkeinojen kuten metsätalouden ja mm. poronhoidon kokonaisrakenteeseen kohdistuvia vaikutusmekanismeja. Luottamus vuorovaikutteiseen prosessiin edellyttää oikeusvaikutteisuutta. Maakuntakaavan oikeusvaikutteinen aluevaraus turvaa kaivos-hankkeen toteuttamisen alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä. Aluevaraukseen liittyvillä oikeusvaikutteisilla suunnittelumääräyksillä voi antaa reunaeh-toja ja ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua ottamaan huomioon toiminnasta aiheutuvia haittavaikutuksia esimerkiksi maisemaan ja luon-

nonarvoihin.

Kommentit kaupunkiseutukaavaa koskeviin pykäliin

Nykyjärjestelmässä valtakunnallisia, maakunnallisia ja kuntarajat ylittäviä maankäyttökysymyksiä on ratkottu maakuntakaavassa – niin kaupunkiseuduilla kuin niiden ulkopuolella. Tähän on sisältynyt MRL:n luonnoksessa esitetyn infra- ja viherverkkosuunnittelun lisäksi muu yhdyskuntarakenteen suunnittelu, kuten esim. palveluverkon, ml. vähittäiskaupan suuryksiköiden sijainnin suunnittelu, liikennejärjestelmäratkaisut sekä eri toimintojen ja ympäristön arvojen yhteensovittaminen. Maakuntakaavassa on myös tutkittu maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja erityyppiset luonnonsuojelu- ja luonnonvara-asiat, jotka eivät ole ratkaisutavissa yhden kunnan alueella sekä ympäristöhäiriöihin liittyvät asiat. Maakuntakaavassa näihin sisältyy myös määräykset siitä, miten arvot huomioidaan yksityiskohtaisessa kaavoituksessa. Kunnat ovat tehneet omia strategisia maankäytön linjauksia yleiskaavoissa.

Nyt lakiluonnokseen kirjattu malli antaa kaupunkiseuduille mahdollisuuden olla laatimatta kaupunkiseutukaavaa, mutta vie sen mahdollisuuden myös maakuntakaavalta. Kaupunkiseutukaava näyttäisi MRL:n luonnoksessa ottavan enemmän yleiskaavan kuin maakuntakaavan roolin uudessa suunnittelujärjestelmässä. Tämä jättää suunnittelujärjestelmästä kokonaan pois valtakunnalliset ja maakunnalliset sekä niitä yhteensovitavat maankäyttöratkaisut.

Lakiluonnos jättää auki sen, mikä taho vastaa kestäväen yhdyskuntarakenteen tavoitteista. Erityisesti suurilla kaupunkiseuduilla maankäytön suunnittelun pitää toimia yli kuntarajojen. Tätä ei voi jättää vapaaehtoisuuden varaan. Maakuntakaavan tulee ohjata kuntakaavoitusta oikeusvaikutteisena myös yhdyskuntarakenteellisissa kysymyksissä. Esitys yleiskaavoituksen siirtämisestä kaupunkiseudulla vapaaehtoisen toiminnan varaan, heikentää maakuntakaavan vaikuttavuutta kunta-rajat ylittävien yhdyskuntarakennekysymysten ratkaisijana. Sama koskee myös kaupunkiseutujen ulkopuolisia alueita, joihin ei ole jäämässä yhdyskuntarakennetta yhtä kuntaa laajemmalla alueella jäsentävää oikeusvaikutteista kaavaa.

Lakiluonnokseen sisältyy vaara kokonaisvaltaisen yhdyskuntarakenteellisen suunnittelun aukosta, mikäli kaupunkiseutukaavat jäävät laatimatta ja samanaikaisesti kuntien oma yleispiirteinen kaavoitus hiipuu. Lakiin tuuleekin kirjata selkeästi se, että mikäli kaupunkiseutu ei laadi esim. seuraavan 6 vuoden aikana oikeusvaikutteista kaupunkiseutukaavaa, maakunnan liitto laatii sen maakuntakaavan yhteydessä.

Nykyinen maankäyttö- ja rakennuslainsäädäntö sisältää monenlaisia työkaluja, joita ei ole otettu täysimääräisesti käyttöön. Tämä koskee myös kaupunkiseutuja, joilla esim. nykylain mukaisia yhteisiä yleiskaavoja ei ole juurikaan laadittu.

Mikäli MRL-uudistuksessa esille nostettu kaupunkiseutujen yhteinen suunnitelmataso toteutuu, hyväksytään kaupunkiseutukaava jatkossa erikseen jokaisen kunnan valtuustossa tai erillisessä toimitelmässä. Hy-

väksyminen jokaisen kunnan valtuustossa erikseen, vaikeuttaa seudullista ajattelua ja suunnittelua, mahdollistaen ei-toivotun osaoptimoinnin.

Se, että kunnat siirtäisivät yleiskaavoitusta yhteisen, laissa tarkemmin määrittelemättömän yhteisen toimielimen alle, on erittäin epätodennäköistä. Mikäli laissa halutaan varmistaa, että suurilla kaupunkiseuduilla tehdään oikeusvaikutteisia seutukaavoja, tulee kaavan laatija ja kaavan hyväksyvä toimielin määritellä laissa selkeästi.

Kommentit kuntakaavaa koskeviin pykäliin

Ei kommentteja.

Kommentit kaavatasoja koskeviin pykäliin

Ei kommentteja.

Millä muulla kuin näissä pykäläluonnoksissa esitetyllä tavalla alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää voitaisiin kehittää?

Ei kommentteja.

Yleiset kommentit ja kommentit lain jatkovalmisteluun

MRL:n kokonaisuudistuksessa tulee pohtia vahvemmin nykyisen järjestelmän kehittämistä ja selkiyttää kaavatasojen välistä roolijakoa. Keskeistä on pohtia, mitä ratkaistaan milläkin tasolla, jotta kaavoitus etenee mahdollisimman joustavasti. On muistettava, että suuressa osassa maata kaavoittajista on tällä hetkellä pulaa, joten MRL:n pykäläluonnosten vaikutusten arvioinnissa on pohdittava myös tätä kokonaisuutta.

Ympäristöministeriö on valmistellut uudistusta hyvin avoimesti ja laajalla vuorovaikutuksella. Kommentoitavana on vain yksi suunnittelujärjestelmän luonnos. Vuorovaikutteisessa prosessissa olisi hyvä olla avoimella kommentointikierroksella vähintään kaksi, ellei useampia vaihtoehtoja ja niiden vaikutustenarvioinnit. Oleellista on pystyä arvioimaan tuoko uudistus alueidenkäytön suunnitteluun alkuperäisen tavoitteen mukaista nopeutta ja sujuvuutta. Uudistuksella tulisi edistää eri suunnittelutasojen välistä yhteistyötä resurssikilpailun ja hierarkkisen vastakkainasettelun sijaan.

Suomen suunnittelujärjestelmän tulee pystyä vastaamaan suunnittelua edellyttäviin kysymyksiin mahdollisimman hyvin sillä tasolla, jossa asian vaikuttavuuden johdosta on mahdollisuus tehdä ratkaisuja. Kommenteilla oleva luonnos ei tue riittävästi yhteisellä demokraattisella päätöksenteolla yli kuntarajojen tehtävää oikeusvaikutteista kaavoitusta, jolla varaudutaan ennakoivasti tulevaisuuden alueidenkäytön tarpeisiin. Viranomaisohjauksen rooli tulisi vahvistumaan ja kuntiin kohdistuisi paljon selvitysvaatimuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa pohjautuu moni asia kohtuullisen vanhaan arviointiin (2014), jonka jälkeen esim. tuulivoima- ja kaivoskysymykset ovat nousseet kaupunkiseutujen ulkopuolella voimak-

kaasti esiin. Lakia valmisteltaessa tulee huomioida ajantasainen arviointitieto.

Kainuun liitto toteaa, että nykyinen kaavajärjestelmä on osoittautunut tarkoituksenmukaiseksi ja toimivaksi."

Lisätietoja lausunnoista antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
